

ДІЛО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18., II. пав.
Конт. нощ. маш. 26.726.
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Числа телефону 545.
Рукописи
редакція не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5— К.
квартально . . . . . 15—
піврічно . . . . . 25—
річно . . . . . 50—
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 4— К.
квартально . . . . . 12—
піврічно . . . . . 22—
річно . . . . . 44—
в Німеччині:
місячно . . . . . 28— М.
квартально . . . . . 86—
річно . . . . . 172—
За зміну адреси
платити с. 50 с.

Ціна оголошень:
Рекла. листівка, двохвилинна
або його еквів. 50 с., в одній частині
1 К., в кількох частин 450, в редакційній частині перед або по закінченні 2 К. Не включено 2 К. Служба доставки друку по Львову. Оплатити на суботу і неділю додатково.
Постійні оголошення за особливим укладом.
Одні примірники коштують у Львові с. на провінції с.

Видавниче Опілля „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

До населення м. Львова!

Волею українського народу утворилася на українських землях бувшої Австро-угорської монархії

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА.

Найвищою державною властю Української Держави є

Українська Національна Рада.

З нинішнім днем Українська Національна Рада обняла владу в столичній місті Львові.

На цій території Українська Держава.

Дальші вярдження видадуть цивільні і військові органи Української Національної Ради.

Вивізяться населення до супокою і послуху тим вярдженням.

Під сою умовою безпечність публичного порядку, життя й маетку, як також заохотрення в поживу вповні запоручається.

Львів, 1. листопада 1918

Українська Національна Рада.

Український Народе!

Голосимо Тобі святу вість про Твоє визволення з віковитої неволі. Від нині Ти господар своєї землі, вільний горожанин Української Держави.

Дня 19. жовтня Твоєю волею утворилася на українських землях бувшої Австро-Угорської монархії Українська Держава і її найвищою властю Українська Національна Рада.

З нинішнім днем Українська Національна Рада обняла владу в столичній місті Львові і на цій території Української Держави.

Український Народе!

Доля Української Держави в Твоїх руках. Ти станеш як непобитий мур при Українській Національній Раді і відіпреш всі ворожі замахы на Українську Державу.

Законні будуть установлені органи державної влади в законнім порядку, українські організації по містах, містечках і селах мають обняти всі державні, краєві, і громадські уряди і в імені Української Національної Ради виконувати владу.

Де зього що не зроблено, дотеперішні неархивальні Українській Державі уряди мають бути усунені.

Всі жовніри української народности відлягають від нині виключно Українській Національній Раді і приказам установлених нею військових властей Української Держави. Всі вони мають стати на її оборону. Українських жовніврів з фронтів відлягаються отсю до рідного краю на оборону Української Держави.

Все здібне до оружя українське населення має утворити боеві відділи, які або ввійдуть в склад української армії, або на місцях оберігати-муть своїй і порядок, особливо мають бути оберігані залізниця, почта і телеграф.

Всім горожанам Української Держави без ріжнви народности і віроісповідання заворучається горожанську, національну і віроісповідну рівноправність.

Національні меншости Української Держави — Поляки, Жиди і Німці—мають платити свої відпоручники до Української Національної Ради.

Аж до видання законів Української Держави обовязують дотеперішні закони, на скільки вони не стоять в противенстві до основ Української Держави.

Як тільки буде забезпечене й укріплене існування Української Держави, Українська Національна Рада скличе на основі загального, рівного, безпосереднього і тайного виборчого права Уставовий Збори, які рішають про дальшу будучність Української Держави.

Склад утвореного Українською Національною Радою кабінету і його програму оголосять.

Український Народе!

Всі свої сили, все посвятити, щоб укріпити Українську Державу!

Львів, 1. листопада 1918.

Українська Національна Рада.

Горі імієм серця!

Українська молодіже! Український Народе! Отсе вперше від 587 літ ладської коринги над галицькою волостю соборної єдиної України відітхнув свобідно кожний Українець. Кожда українська дитина вперше почувалася свобідною від гнети...

На ратушевій вежі столиці князі Льва повівають українські синьо-жовті прапори. Всі державні будинки обсажені. Владу в українських руках.

З усіх сторін нехай посуваються в напрямі на Львів українські війська. З надніпрянської України вже іде полк. У. С. С. в дорозі сюди! Супроти того виваємо всі українські місцевости, де ще досі не могли прибути піланиці Укр. Військової Генеральної Команди, щоби скрізь усували польські влади, розоружували чужі війська й брали польських закладників та вивозили їх до таборів українських війск.

Безумовний цослуж Українській Військовій Генеральній Команді як органи Української Національної Ради, що становить українське правительство — винен кожний член української держави.

Братя! Памятайте, що важкий над вярз був гнет Польщі і буабя ще важчий, якби Польща закоинила владу! Нехай нікто з наших членів не забуває, що боремося за справедливу справу нашого народа, якому належить владу на його соколовичій землі! Нехай кожний син України тямить, що ліг погибнути за чужу справу і на чужім фронті.

Тисячі разів заглядали ви, Українці, смерті — за чужу справу, скажіть собі, як оден: А тепер заглянемо її в очі за свою справедливу справу, за справу дітей наших, і далеких поколінь!

До братів селян звертаємося в окремих словах:

Організуйтеся всі, уоружуйтеся чим можете, як не маєте пального оружя, то в сокира й коси та займайте міста і ставайте під прикази українських команд в найбільшій послузі. Харч беріть з собою.

Крім того готуйте склади харчів, щоб їх

на який знак привезти на продаж до столиці та інших міст. Нехай українське селянство пам'ятає, що в містах живе також українське населення та що українська влада має обов'язок забезпечити від голоду також спокійну людність національних меншостей.

З особливим притиском впливало все українське населення, щоб не допустило до ніяких погромів ні рабунків над жидівським народом.

Коли все те буде виконане, коли завяте й витрегалість проявляти на кождім кроці, тоді вдержимо власть у своїх руках і введемо справедливий лад на своїй землі.

Провінція знає, що має робити!

Львів, 1. листопада 1918.

Нинішня „Lemb. Zeitung“ доносить:

Як нам доведено, в Самборі представники Української Національної Ради в порозумінні зі старою управою повіту та справи апровадили.

Також в Тернополі представники Української Національної Ради перейняли управу та обсадили пошту.

Правда про Перемишль.

На основі певних відомостей з Перемишля, присланих до Укр. Війск. Ген. Команди у Львові вчора по виході „Діла“ доносимо:

Перемишля Поляки не посідали ані через 5 хвилин і їх бундючій донесення про те неправдиві. Річ малася так:

Ген. Пузальський, Поляк, тільки хотів передати твердиню в руки польських властей. Однак на вістку про те поручник 9. полку піхоти (стрийського) (п. Микола Ешам) заарештував на ту вістку українські відділи, що стояли у Журавці, арештував полковника і всіх польських офіцерів та заявив, що в тій хвилі йде на Перемишль (де також стоять м. в. українські сили). На ту заяву генерал Пузальський відповів, що не признає вже польської власті і словом чести ручить, що „збунтованим“ Українцям, в особенности п. Ешамови нічого не зробить за їх крок.

Так привернено попередній стан й уратувано наш Перемишль від польського імперіалізму.

Польська власть тільки над західною Галичиною.

Львів, 1. листопада 1918.

Польські денники вістять приказ мобілізаційний польської війск. в Кракові, в яким сказано, що командант польського війск. бригадир Роя обіймає команду над польськими відділами в Кракові і в повітах західної Галичини по Перемишль. По цьому приказу найстарші офіцери польської народности обіймають команду в поодиноких відділах і війскових заведеннях і відповідають за дальше вдержання ладу. Вони мають організувати для повіту постійний відділ о силі бодай одного батальйону, вести в рух місцеву команду та повітові ассентуркові комісії.

До війскової служби обов'язані усі, які доспер служили в п. і к. армії до 35 літ. Старші по можності будуть відлучені. Дотепершні війскові приписи поки що остають ся. На місце австрійських відзнак належить комісії польського орда, а на шапках і мундурах на лівій груді носити національну кокарду. Військова поліція та жандармерія повинні свою дотепершню службу під приказанн команданта польського війска.

Усі війскові та цивільні, які переступлять сі зарядження, підпадуть під воєнний суд.

Революція в Угорщині.

Львів, 1. листопада 1918.

Міністерська криза на Угорщині й відірвання хорватського королівства від Угорщини викликали на Угорщині, у столиці і на провінції незвичайне роздрення. Д. 30. жовтня у вечері знайшлася Угорщина в стані революції. З богибох провінціальних міст прийшли до Будапешту вістки, що там проголошено республіку.

І в самім Будапешті панував уже вирваний революційний настрій, викликаний неврученням поступовним правительственным властей. Безустанно тягнулися демонструючі маси вулицями столиці й нерв чулося окляти: Хай живе республіка! Останню понукою вибуху революції в Будапешті були арештування членів вій-

скової ради. Військова рада відбула 30. жовтня пополуночні засідання. До салі нарад вдерлася жандармерія і пробувала увязнити кількох членів.

І дійсно арештовано кількох членів, а інших членам військової ради удалося утікати. Вістка про арештування розійшлася дуже швидко. Велика маса народу кинулася на жандармію і визволила арештованих членів військової ради. Ця подія довела до експлозії бочки в порохом. Величезні маси людей перетягли вулицями столиці та проголосили республіку.

В цій небезпечній ситуації перейняла угорська національна рада розважку на себе. Разпочалися переговори з архикнязем Йосифом і вислід цього був такий, що президент міністрів гр. Гадк по одностороннім президуванні зробив місце гр. Михайлови Каролізи, якого король назначив президентом міністрів по прийняттю всіх його умов.

До часу утворення кабінету Каролія перейняла власть угорська національна рада. Вона стала паную в усіх важких інституціях, в усіх урядях. На її поручення справами кресої оборони завідував один вищий офіцер. Блискавцею розширилася вістка про переїзду в місті. Як при кождім перевороті, так і тут не обійшлося без ексцесів і кілька годин здавалося, що, як у Росії, так і тут переберуть у свої руки всю власть вояки й большевицькі елементи візьмуть гору. Прийшло до страшних ексцесів, до рабунків, а навіть до убійств, з яких найбільше вражіння зробило вбійство гр. Стефана Тиси.

Д. 31. жовтня увечері замордували його вояки на вулицях Будапешту. Він хотів опустити помешкання і зустріся з більшою товпою вояків і демонстрантів. Коли вояки пізнали гр. Тису, напали на нього з іншими демонстрантами, повалили його на землю і так довго пробивали його багнетами, аж він закризавлений упав неживий на землю. Вістка про вбійство гр. Тиси зробила в столиці величезне вражіння.

Зворушення тягнулися від вестеря через цілу ніч. Притім ограблене крамничі з алькоголічними напінками. В ранішних годинах діяла столиця ще картиною революції, однак національна рада вислала на автомобілях озброєних вояків для заведення ладу на вулицях і зупинення ексцесів, при тім прийшло до сутичок, при яких вбито багато осіб, а інших також ранено. Національна рада видала багато розв'язок, між іншим заберегу продажі алькоголічних напінків.

Пополудні випустили на волю всіх засуджених за політичні провину. Між іншим увільнено тих двох молодих людей, що провадили антиімлітаристичні агітації студентів університетського клубу Галілеї. Вони те заслужили військовою радою, яка довершила революційної переміни внутрішньо-політичних уладжень. Телеграфічні уряи піддані під контролю.

Успокоєння наступило шойже тоді, коли стало відомо, що гр. Каролія назначене президентом міністрів і що угорська нація одержала всі ті політичні свободи, яких жаддала, отже повну самостійність на землі, відкозить відокремлення від Австрії, зазначення, що впротязі кількох днів наступить мар, об'явку загального, рівного й безпосереднього виборчого права, воззвання дотепершнього сейму й вибір нового на найширшій підставі.

Вже пополудні утворив гр. Каролія свій кабінет, зложений з лівацьких радикалів, соціалістів і прихильників групи Каролія. Міністрам просвіти й віроісповідань став Левасі, торговлі Ернест Гарамі, рільництва Барнабас Буза, виживлення Франц Надь, національного добробуту Жигмонт Кунф, без портфелю Оскар Яші, гонбеді Лінднер Бела, справедливости Іван Лальосевич. Необ'яжені ще такі міністра фінансів і міністра при королівським дворі.

По утворенню кабінету наступило деяке успокоєння. Гр. Каролія заявив, що конституційні відносини мають лишитися незмінені, маскільки вони торкаються голови держави, й що не лежить це в інтересі нації усувати більше ніж тисячолітні конституційні уладження.

По назначенню гр. Каролія президентом міністрів національна рада видала прокламацію, де між іншим стоїть: Вояки! Під проводом гр. Каролія засновано народні правительство, яке в кількох днях доведе до миру й направить усі злочини, яких допустилися давніші правительства в ряді літ. Угорська національна рада, котра рахує на вашу поміч, просить вас вдержати дисципліну. Національна рада подбає про те, щоб жадному воякови не стала кривда. Подбається також про виживлення вояків. Національна рада пригадує воякам вернути негайно до своїх касарень, де дістануть харчі. Національна рада скрізь пішла цивільних уповноважених, які мають перестерігати вояків. Вона сподівається від вас, що підлязете за її приказом. Тільки так можемо осигнувати нашу цілі і заховати порядок.

До вояків Українців!

Братя!

Твердо стійте! Не вивустіть оружжя з рук! Згадайте, кілька разів могли Ви покласти голову за чужу справу! Постійте тепер за себе, за свій нарід, за своїх діточок! Пам'ятайте, що вони попалили у тяжку неволю, якби Ви випустили оружжя з рук.

На Вас дивяться цілий український нарід! В Ваших руках доля Ваша і доля цілого народу. За справедливую справу стоїте в бою, за святу справу свободи нареду від несправедливости чужих владників, за земельську салту, яка належить селянству.

Нехай не буде між нами таких, що далибач донебудь розоружити хочби більшій силі! Краша смерть з оружжям в руці, чим соромна неволя!

Боріться, як льви, будьте лаванті й невольні, а побіда справедливости жасної справи певна!

Перед завішенням оружжя.

АМСТЕРДАМ, 31. жовтня (Таб).

„Allg. Handelsbladet“ повторює за „Daily Chronicle“ голос поважного дипломата, який заявив, що не є тайною, що конференція в Версалі застановляється над умовами завішення оружжя для Німеччини, Австро-Угорщини та Туреччини. Відповідь Австро-Угорщини було звичати:

Зверніться в справі завішення оружжя до головних командантів в помі. Умови мира будуть відтак уложені.

Завішення оружжя для Австро-Угорщини.

ВАШІНГТОН, 31. жовтня (Райтер Таб).

„Daily Graphic“ висказує думку, що Австро-Угорщина одержить негайне завішення оружжя.

Нова Німеччина не змінила положення.

ВАШІНГТОН, 31. жовтня (Райтер Таб).

Останню ноту Німеччини доручено державному департаментові. Тагдять, що вона зміняє коложенія.

Жовніри в фронту вертають до вітчизни.

ВІДЕНЬ, 31. жовтня (Таб). Нинішній приказ військової команди звучить: Стремління народів довело до створення національних держав, зміна довершувалася в спокою. Нове правитель-тво видасть замінені розпорядки, однак в кождім разі їх переведення мусить відбутися в спокою та ладі. Перевіз війск у їх вітчизну вже розпочався.

З чесько-словацької держави.

Прага, 31. жовтня 1918.

Чесько-словацьке пресове Бюро оголошує: Вчора поручено голові „Сокода“ Шайнерови начальну управу війскових справ. Командантом чесько-словацької армії іменував „Narodni Vubor“ маршалка пер. Двіда.

Президія „Nar. Vuboru“ одержала від шефа п. к. генерального штабу телеграму, в якій просить о негайне вислання до Відня флотилії в справах демобілізації та повороту війск до дому. Вдано відповідні зарядження.

З Пльавна доносять, що переведено там дезмілітаризацію у фабриці Скоди. Фабрика Скоди перейшла в руки чеської Національної Ради.

З німецько-австрійської держави.

Відень, 31. жовтня 1918.

У Відні знову відбулися величезні демонстрації, які однак мали спокійний перебіг. Правда, поодинокі демонструючі групи видавали ослики в честь республіки, однак в цілості не нарушено порядку.

Відділ з яких 400 вояків в баракостові італію Грінцінг удався до парламенту, де їх прийняли лоси Гуммер і Тайфель. Під їх про-

...передали вони свої домагання президен-
тові Зайтсу. Вони пішли потім під будинок
...міністерства, де розігнала їх сторо-
жа. Товари пробувала дістатися до васарень, але
...і сторже не допустили їх. Коло 6 год
...менші товни людей перед міністер-
ством війни.

Сьогодні відбулася в парламенті конфе-
ренція між послами Геклем, Лайтнером, Гіл-
брандом, Модем, Біром і Гакзером та деле-
гатами офіцерів і солдатів у справі утворення
...австрійської національної армії. В на-
...узяли також участь президент Зайтц і
...командант міста Відня генерал піхоти
...Кіршгадт у товаристві шефа генерально-
...штабу віденської військової команди полков-
...Прімавері. Полковник Прімавері мав до-
...товариську промову, в якій підкре-
...що тепер в стадії переходу особливо
...між річ оминуть всяку помилку, яка могла-б
...до дезорганізації війська. Далі він під-
...що розхльстяться головню про приго-
...до демобілізації, яка розинна відбува-
...в спокою, і різночасно підтреслив необхі-
...ств утворення початкової команди німецько-
...австрійських війск. Вислід конференції був тей,
...сьогодні делегація національної ради пі-
...до васарні, щоб в делегацію гоаків на-
...надитися над утворенням німецько-австрійської
...національної армії.

Із задачі нашого державного будівництва.

Львів, 27. жовтня 1918.

Одною з найважливіших задач кожної, а особливо новоповставленої держави се угрун-
тованне її фінансових підстав. По відстраш-
ливий примір — чого не треба робити — не-
далеко нам прийдесть йти. Одною з най-
важливіших причин упадку Української Цен-
тральної Ради в Києві був брак грошей на
державні потреби. Не було чим платити вій-
ським і тоді, коли більшовики платили по 10—30
коп. в день одному красноварійцеві, Укр.
Центральна Рада переліптовувалася в більше-
виками на точні крайних кличів та не встигла
перетягнути на свою сторону тих елементів,
ким треба було дати негайно їсти і платну
роботу.

Покливано Німців, та ситуація не зміни-
ла. Зеліничникам, почторшам, урядникам вся-
ких дикастерій за кілька місяців не виплачено
платень. Банки перестали виплачувати гроші, а
слід за тим фабрики одна за другою заста-
новили роботу. На кождім кроці чудесь
недовдовлення, що хвиля вибували страйки а
в різних галузях державного організму почав-
ся застої. Уряд знайшовся в скрутнім полемже-
нню, а капіталісти зажадали тоді в заміну за по-
могу усунення деяких точок політичної про-
грами. До сего треба було змінити кабінет та
Німцям було за дотго ждати. Усунули давне
правительство і виділили кадетів, що мають
вплив в кругах капіталістів і ось знайшлися
гроші на будову держави — але такої, щоби
була етапом до єдиної невідомої Росії.

У нас в галицько українській державі та-
кож подібна ситуація: Великі капіталісти оди-
начі не причисляються до нашого народу і в
скрутний час нам прийшлося би також вибрати
одно з двох: або настроїти маси проти себе
або зредувувати політичну програму та вийти
в компроміс з чужим капіталом.

Ще друге небезпеченство гровить вам:
В час кожного перевороту армійний дрібний
капітал зривається по домах, і на ринку не стає
грошових знаків. Се було такж на Україні,
тоді перервалася комунікація в Государствен-
ним банком в Петрограді. Люди не можуть ди-
спонувати своїм майном і се впливає страшно
на ціле економічне життя і несвідомий загаль-
ний винуватини на воле правительство. Укр. Цен-
тральна Рада гзлялась друкувати гласні гроші —
та се вже було за півно і непрактично; бо на-
селення треба призвичаїти до нових грошей та
дати їм добрий курс випуском у відповідну
кількість.

Від сих сдох небезпеченств нам треба
охоронитися. У нас є свій великий капіталіст,
се загаль нашого хліборобського населення, у
якого тепер набиралося вже багато гро-
шей. Але се не одинак, в котрим можна
кождої хвили в найбільшу сироту пересуну-
тися і тому треба сейчас взятися до діла, довн-
ше панувать менше-більше упорядковані від-
носини.

Нам треба негайно утворити власну дер-
жавну скарбницю. Українська Національна Ра-
да зажаби видати сейчас закон про утворення
скарбниці, покликати до кураторії представни-
ків всіх українських центральних фінансових
інституцій під головуванням міністра фінансів

і ухвалити затягнення внутрішньої позички, о-
безпеченої майном української держави. Жер-
твами ми не зберемо фондів навіть на оден
тиждень на удержання державного апарату: тре-
ба-ж усвідомити собі всю величнну завдання.
А підписка української позички повинна піти
добре, бо грошей у нас подостатком і невели-
чку вони мають вартість, тому хто вірить в
будучність нашого народу, сей радо замінне
австрійську воєну позичку або банкнот на
український вартісний папір.

Друга болюча правдоподібність се евен-
туальний брак грошових знаків, коли перер-
веться доплив грошей в Відня. Нам треба чи-
слитися з тем, що всі фінансові інституції є в
кінці звязані від центральних віденських
банків. Ми повинні мати на всяку есентуаль-
ність відповідну кількість грошових знаків в
своїм безпосереднім посіданню, бо инакше
одна хвиля може спаралізувати наші інститу-
ції на довгий час. Наша державна скарбниця
малаби важку і досить коштовну задачу при-
готовитися як слід на сю есентуальність, щоби
з гори забезпечити правильне функціонування
державного апарату і піддержати економічне
життя в саму критичну хвилю.

Не забувайте межн рожами посадити та-
кож бараболі!

Б. Г.

**ВСІ НОСЯТЬ І
ВІД'ЗНАНУ
СОБОРОЇ УКРАЇНИ**

на спомин революції і свобо-
ди України 1917 р. з воєн-
но срібного металю.
1 К. 50 с.

Комітети і Товариства повинні за-
мовляти опавалегідь, щоби на час
дїстати. — Вісти в Загріжжя: Львів вул. Руська ч. 20. —
Wlasy z Zaporozha Lemberg Ruskagasse 20. 819 1-2

НОВИНКИ.

Львів, 1. падолиста 1918.

— Обмеження руху на Чорному морі. З О-
деси повідомляють, що ще жаден корабель ан-
тантів не переїзав через Дарданелі. Припуска-
ють, що поголосан про те, що англійські та
французькі війська ввійшли на Чорнім морі
повстали звідти, що в Чорнім морі за-
видилося дійсно англійсько французькі підводні
судна. Наслідком того застанемо плаву між
Одесою і пристанями Чорного моря, командант
охорони Чорного моря заявив, що установлено
охоронний кордон для оборони південного по-
бережя Чорного моря з кількома обсерваційни-
ми точками від Криму аж до меж України.

— Австрійські війська лишуються в Одесі,
як заявив уповноважений Українського пра-
вительства при австро угорській владі в
Одесі генерал Раух. Цію їх полишення є не-
допустити до ніяких несупоків.

— Конференція союзістів відбувалася у
Львові в неділю і понеділок.

— Маніфест проти анексіоністичних забя-
чанок антантів. Загальний робітничий союз,
Ліга для людських прав, Республіканська ко-
ліція і Соціалістична партія вигнали маніфест до
французького народу, де між иншим читаємо:
З огляду на цсклик Вільсона до правительства
відповісти на мирову пропозицію Нмеччини
підписні союзи уважають за свій обовязок
подати до відома справжній настрої народу,
котрий праює, бореться і вмирає для добра
нації і трикумфу права світу. Вони передовсім
домагаються від нації, щоб вона не слухала
шовіністичних троюджень преси, яка доступні-
ща для ідей завойовництва ніж для журби про
право. Супроти цієї пропаганди, яка хоче ви-
кривити заміри Вільсона і дала до зрозуміння,
що ці заміри розчарували її, заявляють собою
движучі сили праці й демократії, що вони впов-
ні годяться в голошеними від двох літ Вільсо-
ном принципами та в його акцію, веденою від
14 днів. Ми стверджуємо, що він згідно з іде-
ями загального робітничого Союзу уставиовив
запоруки, які можуть веданям краям дати пев-
ність, що праву сильнішого підлеглі тепер на-
роди визволяються і що усунуться усі можли-
вости нової війни. Ця думка виключає всяке
завойовництво й анексію та такий мир, який
лишає за боці право. Отже союзи очікують
від французького правительства, що воно в
порозумінню з союзними правительствами й
Вільсоном дасть на пропозицію центральних
держав зважити зброю рішучу, але й розумну
відповідь, подиктовану виключно справжніми
інтересами народів.

Від 1. падолиста 1918 р.
вносять місячна передплата
за „Діло” 6 кор.
а ціна поодвоюкого числа
24 сот.
Так у Львові як і на провінції.

Вражіння з вистави У. С. С. у Львові.

(Висно).

Стоїмо перед елементарним явищем, ко-
трого яркість віддає прегебгатиий світ красок.

Босва картина розвивається перед нашими
очима у „Битві на Лисоні”. Проблема так тяж-
кого зображення, як ми вже згадували, розви-
ває Курилас в чисто артистичний та оригіналь-
ний спосіб. Битва на Лисоні має бути глорифі-
кацією стрілецька. Маляр примушений увійти в
компроміс. І дійсно підхоплює момент рішачо-
чий в битві і зумитковує його в напрямі арти-
стичного з'єднення композицій. Найближше
видця поміщена старшина стрілецька, а тло роз-
винене в простірний красвид, котрий губить-
ся аж десь на висоті горизонту. Улюблений пред-
мет нашого мажера, краєвид, трає і ту першу
ролю. Але і прочі його ціли замилування до
простору, а особливо до краски віднаходимо
в нашій картині. Гра і зіставлення красок таке
майстерне і дїбране, що континуація і відданне
простору є подяву гідне. Притім зіставлене крас-
сок в оден тон. Товста зеленє одностроїв і бру-
натно-сірава зедля відбивають від себе і знов
лучаться з собою гармонійно.

І ще оден рід творення остається нам пі-
знати. Се портрети. Находимо ті самі ціли, ко-
трі товаришили нам у аналізі дотепер, але де
ми окрім часто мальовничих ціл і богацтва крат-
ко бажаємо дізнатися чогось більше, там оста-
ємо без вдоволяючого чувства. Чогось третього
ще бракує. Ті портрети не оповідають нам ні-
чого про себе, про своє життя, про їх індиві-
дуальність — не є такий з технічної сторони
ані чисто мальовничий, але певна психологічна
еторона остає німою. Хоч і в тім напрямі не
брак проб. Портрет берува, найліпший під ко-
ждим зглядом береже в напрузі лица сліди пси-
хологічної аналізи: Маляр старатється нам від-
дати не лиш фізичні прикмети, але такеж пси-
хічні. Але пова певний вирив енергії артист не
посушує; сей психічний ефект повторюється
частіше прим. у Камінського і Левцького. І ці
портрети є через се найбільш оживлені — в
противенстві до других, де жадного душевного
ефекту не відчитуємо як у Носковського і Бук-
шовяного. Сі посідні на допсують також ма-
льовничо.

Багато портретів сего рода годі на довше
знести. Ділають за менотенно. І не буде се
нам діагнм, коли згадаємо, що Курилас є
маляр красвидів. Тому такеж старатється він і
портрети прибрати красвидним тлом як лор.
Гр. Коєшка або Горука. Особа і красвид зли-
ваються тоді в одну гармонійну цілість і даго-
дять для Куриласа неприхильний акцент, ко-
трий в противнім разі спочив би лише на
моделю.

З висше зіставленого бачимо, що Курилас
є вже більш зокруглена маллярська сілюстка,
котрої цілі і корогі можна елідити в кождій
його праці. Се найліпша запорука певного у-
сталеного напрямю, який в артисті вигаює і
береже певне і незмінливе патно.

В каракатурах Куриласа видно скрізь во-
вняшний гумор і елегантний почерк. Вони по-
буджують до сміху навіть того, з кого глу-
зують. Вони не є бруталні, відражаючі. Посі-
дають принаду веселого сміху в товариській
забаві.

Остає ще звернути увагу на світлина.
І світлина може свідчити про артистичний
змісл. Око артиста відкриває все більш, чим око
світлина. Віднайденне мальовничой сцени,
групи, зловденне відповідного моменту — се
чисто артистичні задачі світлина. Висше зга-
дані прикмети посідають вповні знимки Іванця
та Мойсейовича. До найліпших світлин Іванця
належить: „На Махівці” і „Вихід на Погар”,
а передовсім „Берегуляк на квартирі”, де рідко
в буденщині підхопнена група має у собі щось
більше артистичного. Неначе артистом самим
зібрали групу і гармонія сидячих і стоячих
осіб. Мойсейовича світлина „Стрілецькі козакі”
відзначається і учно підхопденим моментом,
в котрім всі вони заняті одною акцією, кра-

МНО
„КОПЕРНИК“
 вул Коперника ч. 8.

Драма віків в 5-ти великих частях
ТРАГІЗМ ВІЧНОГО ЖИТТЯ
 Чудова гра артистів. — Прегарна музика.

КІНО
„МАРУСЕНЬКА“
 площа Смирняк ч. 5.

овне збільшення: „Семикиві“ добре враною ситуацію.
 І так навіть світлим, не зовбачені артисти, характеризують нам артистичний горизонт, який встановився в ряду спільствів вадка роботи „Аргастичної Горстки“.
 Валод. Залозецький.

Українці, які забезпечуються в VIII. австрійській військовій фанк еді і сиріт, дістають повні одяжки українського Товариства війни забезпечення на життя і ренти „Карпатів“ у Львові, вул. Руська ч. 18. Колиб отже хто в Україні не одержав пеліси „Карпатів“, тільки якусь мишу, то се мого статися тільки через неогляд, тому нехай повідомить про се зараз Дирекцію „Карпатів“. Зокрема просимо нашу інтелекцію звернути увагу на со справу і про всі випадки, де Українці забезпечені в VIII. австрійській військовій фанк еді і сиріт, через неогляд не одержали повні „Карпатів“, де-косьте Дирекції „Карпатів“.
 XII.

О ПОВІСТНИ.

- Субота, 2. листопада 1918.
- Німі: греко-лат. Артемія вч. — римо-лат. Дем. Зал.
- Вечір: греко-лат. 19 Н. по 3. Св. — римо-лат. 24 по 3. С.
- Львівський Нар. Театр Тов. укр. „Бесіда“ у Львові під дирекцією В. Коссака. Сяка тов. Лисенка ул. Шашкевича ч. 5.
- Виступ п. Софії Студієвської і Андрія Шеремети.
- В суботу дня 2. листопада 1918 „Циганка Аза“, нар. драма зі своїми і танцями в 5 діях після повісти Крашевського.
- В неділю дня 2. листопада 1918 „12 дечок на віддаю“, нар. оперета в 3 діях Кропивницького.
- Білетів ранше можна набути в Нар. Торговлі а в день вистави від год. 5 при казі театру. Початок о год. 7 веч. Музика війткова 15. п. я.
- В середу дня 6. листопада театр виїжджає на 5 листів до Дрогобича. Білетів вже можна набувати в „Нар. Торговлі“.
 XIX 2—3
- Чайний вечір уладжує Тов. „Праця“ в неділю 3. листопада с. р. у власній хаті при вул. Потоцького ч. 58. Буфет у власнім заряді. Початок в год. 5. по пелудях. Чистий вхід призначений на бурю для воєнних сиріт „Праця“. Окремих запрошень не висилається.
 827 1—2
- Перший чайний вечір, назначений на суботу 2. листопада, відкликують отсим Тов. Укр. Бесіда у Львові.
 828.
- Всім тим П. Т. Добродіям в Коршові к. Коломи, котрі інтересували, щоб я дальше лишався на мої становиску в Коршові, складую найшкідливішій подяки отсею дорогою за їх довіру до мене. — Іван Волошин в Касові.
 824 а)

†
Михайло Курманович
 офіційно почесний, літ. 22, помер у Львові по роцї 2 і чиний ведучі адміністративні са. Тайшана д. 30 жовтня 1918 вступив в Бояї козацької колонії, який вступив Українців.
 Похорон відбудеться в суботу дня 2. листопада 1918 р. в 12 год. при ул. Покровській на пам'ятній стелі.
 В. Й. П. 827

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ
 владки на монумент-портрет приймає Краєвий Союз Кредитовий у Львові — число книжочки щадничої 4008.
 (Ковель.)

На школу ім. короля Данила. Львів Жовтиська 62. вложили в місяці вересня і жовтня 1918 р. свідуючі добродіє через „Діло“: Володимир Струсевич Судова Вишня 100 К., Мартинович Люція 20 К., врад парох. Камініка Стр. 10 К., В. П. Осип Ласовський збірка 60 К., Степанець Голоско вел. 20 К., Staffel 561 — Feldpost 379 40 К., Володимир Боберський 100 К., Юліян Свонішко 20 К. — За ці щері дякує старшина „Кружка“, ласк вим жертводавцям і поручає школу дальшій оліці нашої суспільно. сти. — Ласкаві датки пришу слати на руки кесерки С. Гомбовської — Львів, Театинська ч. 7.
 XXV

НАДІСЛАНЕ.

Позір!

З огляду на теперішні сумні відносини санітарні і труднощі в розділі спиритусу, Центральна спиритусу дозволила на пряділ в гори означеної кількості на бжучу кампанію 1919/20, а то антикам, шиталіам і фабрикантам лізарських средств, як також науковим заведенням на їх бажанне.

Заступство Централі спиритусу у Львові вул. Костюшки ч. 7.
 XXVII 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Хтоби знав, де загодиться Василь Кондрат в Вороши, канцарь 58. па поштовий 214 в російській полон, а який перебував в тересі 1917, як австр. бранець в Полтаві на Україні зволить ласкаво повідомити Івана Волошина, команд. в Касові ад Коломи. Загородні укр часописи пресяться ласкаво о передрук сего оголошення. — 814 б).

Найліпший Календар на 1919 і початок 1920 р. (3-ий випуск найбільше поштовий „Віслюк“ для родни і мосадів) в горотіам керу уставом і літер. додатком вислає: до. Застарець Львів вул. св. Софії 20. по 3 К. (Занотуйте адресу). — Четвертий випуск: „Юліан новелати Масляка в друку.“ 813 1—2

Абсолют. Фільоз. (клясична філ.
 а змилуд. нов. і укр., нім., польськ.)
 глядає лекції найрадше в околицях Львова або Червоноєць. — Зголошення до Адм. під Янко вецький. 826 1—2

За харчі

евент за готівку потребує сейчас комчати з осібною вхідом, скромно умебльованої, на дорозі між вул. Курковою а Яблоницьких. Зголошення до Адм. „Діла“ для „Надпоручника 15. в. п.“ 810 2—3

!! Вже появилвся !!
 ПЕРШИЙ ВИПУСК
„Української Літературної Скарбниці“
 Л. СТВЕНЗОН
Острів із закопаними скарбами
 моряцька, авантурна повість,
 переклад в англійської мови.
 Ціна 8 Н.

Купувати можна в обох українських книгарнях у Львові
 Хто хоче набути більшу кількість примірників, нехай замовляв впрот у визавців під адресою: Проф. Юрій Рудницький, Львів, вул. Здрозівля ч. 12.
 При замовленні від 50 примірників в гору видавці дають відповідний опуст.
 Книжка издається головно для молодіжн
 833 б 10

Укр.-нім. Самоучник
 О. Соляса (5-ге виданя) ціна 6 Н. — вислає по одержано готівки А. Опіш, — Львів, Кидецька 4. 790 3—10

Печі і кухні нафелів ставить нові, а старі направляє дешево і скоро так в місцях і на провінції, Михайло Галібий майстер кафлярський, Львів Городецька 10. 749 5—2

Кожду скільність десерового і кухонного масла купить гадель дескательска
 М. Галин Львів, Коперника 38. 790

ПОСАДИ

ревізорів торговельних Співоч
 до обсадження в „Народній Торговлі“. Платити після умови. Письменні зголошення в долученні короткого опису життя і відписів свідочств дотеперішнього заняття приймає Дирекція.
 XI. 8—1

Ліцитація розплових коней

відбудеться в хінських стаціях з'ужиткових Стрий, торговля 7. листопада 1918 р., Перемишль, нас. Шварца 8. листопада 1918 р. в год. 10. перед пол.

В цілі віддержання своєрідної годілі коней, вродатисамуть розпловоді клячі, деякі з лопатами для господарств, які займаються розпловом коней. Купуючі мають заосмотритись в легітимації, виставлені виключно політичною властью І. інстанції, якими мають виказатись перед куном. Хто набуде кляч, мусить зобов'язатись держати її до кінця грудня 1919 р. то вважить, що до того часу не вільно вабувшому кляч ні відродити ані в якийсь инший спосіб її позбутися.

Близкі успіля будуть оголошені підчас ліцитації.
 К. u. k. Inspizierender der Pferdeergänzung des Militärkomandes Przemysl. 825

„UKRAINISCHE BLATTER“
 як всеукраїнський міжнародний орган
 Часопис має на меті заступати інтереси незалежної Української Держави перед публічною думкою Австро-Угорщини в Німеччині, в рівнож і інтереси австро-угорських Українців. До співробітництва запрошено найвизначніших українських і німецьких публіцистів. „Ukrainische Blatter“ виходять всіма разами на місяць в накладі 8—10,000 примірників. Часопис має власних кореспондентів в Києві, в Харкові, Одесі, Львові, Чернівцях, Берліні і Мюнхені. Видаєсьм названої часописки хрещється 6. редактор тижневника „Ukrainische Korrespondenz“ Володимир Калинович. Умова переддавати такі: річно 18 К, перічно 10 К, чверчно 6 К
 Адміністрація просить посилати в гален деняме щоби визавствство могло устатити вклад. Адреса Wien VIII. Albergasse 26/13 чл 16 128.